

J. Vilím: Autobusy na CNG se osvědčily

Dopravní podnik města Jihlavy oslaví 12. července první výročí provozu autobusů MHD, které jsou poháněny stlačeným zemním plynem (dále jen CNG – compressed natural gas). Na toto téma jsme hovořili s ředitelem Josefem Vilímem.

V červenci připravujete oslavy podniku. Proč?

Dopravní společnosti provozující MHD mají ve zvyku si připomínat různá výročí, jako jsou například u DP Jihlava zahájení provozu tramvají 26. srpna 1909, poslední tramvaj jela z náměstí 12. listopadu 1948 a následně 19. prosince 1948 byla zahájena doprava trolejbusová.

Jihlava zavedením trolejbusové dopravy předběhla tak významná města jako Brno (provoz zahájen 1949), Ostravu (1952), Hradec Králové (1949), Děčín (1950), Pardubice, Mariánské Lázně, Teplice a Opavu (1952). Další provoz byl otevřen až v roce 1988 v Ústí nad Labem.

Další významné výročí, které se zapíše do historie Dopravního podniku, je datum 12. července 2011...

Ano. To jsme jako nové médium k elektrické energii a naftě přidali pro pohon prostředků MHD stlačený zemní plyn. Jinými slovy provozujeme v této chvíli trakci elektrickou, naftovou a plynovou.

Rozhodnutí v této věci jsme učinili již v roce 2009, tedy v době, kdy jsme již měli k dispozici řadu technických a ekonomických údajů získaných od některých dopravců nejen z ČR.

Rozhodnutí předcházela výzva v oblasti rozvoje dopravní obslužnosti?

Bylo nám jasné, že tato příležitost se již nebude opakovat a proto jsme urychleně vypracovali projekt. Předmětem projektu bylo pořízení autobusů na pohon stlačeným zemním plynem (CNG). Bylo rozhodnuto o spolufinancování tohoto projektu s podporou ve výši 40 % z evropských fondů.

Projekt byl ukončen v průběhu dubna 2012 a celkem bylo pořízeno 10 ekologických autobusů. Náklady projektu činí 51,4 mil. Kč, předpokládaná

PŘED ROKEM se stříhala páska na Dopravním podniku se zavedením autobusů na plyn do MHD.

Foto: archiv MMJ

výše dotace z EU je pak 20,3 mil. Kč.

Dodavatel autobusů IVECO Czech Republic získal tuto zakázku ve veřejné soutěži - byla nabídnuta nejvýhodnější cena.

V nedávné době proběhla v deníku tisku informace o kvalitě ovzduší ve městě Jihlava. Velmi negativně bylo hodnoceno, že limity zejména v oblasti obsahu prachových částic v ovzduší bývají v některých částech města překročeny. Dále bylo konstatováno, že tyto prachové částice obsahují výfukové plyny z motorů vozidel, a tím se automobilová doprava podílí zejména na obsahu těchto částic. Jak z tohoto pohledu hodnotit vaše nové autobusy?

Autobusy s pohonem na CNG v porovnání s autobusy na pohon naftou zatěžují méně životní prostředí nejen v porovnání s exhalacemi z výfukových plynů, ale také mají tišší chod motoru a výrazně menší vibrace.

Největšího ekologického efektu je u těchto autobusů dosaženo právě v oblasti prachových částic z výfukových plynů.

Tím, že autobusy v motorech spalují zemní plyn, což je téměř 100% metan, neobsahují výfukové plyny žádné prachové částice, a proto tyto CNG au-

tobusy již nyní splňují s rezervou nejvyšší emisní normu označovanou jako „EEV“.

Probíhal nějaký zkušební provoz?

Ve zkušebním provozu autobusů jsme si ověřili všechny výše uvedené kladné parametry a také skutečnost, že zásoba plynu v tlakových lahvích (které jsou umístěny na střeše vozidla) je dostatečná na ujetí více jak 400 km v běžném provozu, a tím odpadá nutnost autobusy plnit plynem během celodenní směny.

Autobusy jsou nasazovány denně, včetně sobot a nedělí, přednostně na takové linky, kde denně ujedou více jak 400 km. Jedná se zejména o linky č. 12 a 36. Důvodem tohoto organizačního opatření je dosažení také významných ekonomických efektů.

Tak zkuste porovnání mezi autobusem na naftu a autobusem na CNG...

Autobus s motorem na naftu spotřebuje na ujetí 100 km cca 42 litrů nafty. Na ujetí 100 km autobusem s plynovým pohonem stačí pouhých cca 36 kg plynu.

Při průměrné současné ceně litru nafty 36 Kč a jednoho kg plynu 24,50 Kč potom vychází na ujetí 100 km úspora 630 Kč.

Nové autobusy potřebují nové zázemí. A co jde?

Nedílnou součástí provozu autobusů na pohon CNG bylo vybudování plnicí stanice CNG.

Protože zemní plyn je ve středotlakém potrubí k dispozici pod tlakem 3 bary, je nutné pro plnění autobusů tento tlak kompresorem zvýšit na hodnotu 230 barů. Kompresorovou plnicí stanicí nám dodala firma Bonett Bohemia včetně výdejního stojanu a zásobníků na stlačený CNG. Plnicí stanice byla vyrobena v Kanadě a je na špičkové technické světové úrovni.

Plnicí stanice CNG slouží nejen

potřebám Dopravního podniku, ale také ostatní veřejnosti?

Ano, také případně pro firmy, které začínou nakupovat osobní i nákladní vozidla s pohonem na CNG. Stanice je otevřena 24 hodin denně a úhradu odebraného plynu je možné provádět všemi způsoby – platba hotovostí, bankovní kartou, případně speciální bezkontaktní čipovou kartou CNG, kterou jsme připraveni vydávat pro nové zákazníky. Tato čipová karta je funkční na většině plnicích stanic v rámci České republiky.

Ekonomická výhodnost provozu vozidel na CNG je zřejmá. Kolik CNG se spotřebává?

Již v těchto dnech denně spotřebují autobusy Dopravního podniku cca 1.100 kg zemního plynu.

Zákazníci, kteří používají CNG jako pohon osobních vozidel, u nás denně v průměru nakoupí 320 kg a tento prodej neustále narůstá.

Jak budete v rozvoji pokračovat?

Pro Dopravní podnik města Jihlavy je provozování autobusů s pohonem na CNG velmi významné z ekonomických důvodů, a proto jsou naše další iniciativy zaměřeny na rozvoj tohoto druhu pohonu.

V červenci 2012 bude zakoupen další, již jedenáctý autobus na pohon CNG a v srpnu zakoupíme dva malé 20místné midibusy, také na pohon CNG. Tyto autobusy budou přednostně nasazovány na linkách do okrajových částí města Jihlavy, kde nejezdí velký počet cestujících. Midibusy budou nízkopodlažní (bezbariérové), v zadní části s plošinou pro kočárek, případně invalidní vozík.

V Česku jsme se zařadili do cca TOP 10 největších dopravců, kteří již zahájili provoz na CNG dříve, a je potřeba zdůraznit, že se tak stalo nejen díky finanční podpoře ROP Jihovýchod, ale zejména také podpoře a pochopení města Jihlavy jako 100% vlastníka akciové společnosti.

-Im-

PRIMÁTOR MĚSTA Jaroslav Vymazal si osobně vyzkoušel tankování plynu.

Foto: archiv MMJ

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do vaší budoucnosti

